

БІБЛІОГРАФІЯ

<i>Абрамович, Дмитро.</i> Києво-Печерський патерик. Вступ. Текст. Примітки. Київ: З друкарні ВУАН, 1930.	98
<i>Акишин, С. Ю., Б. И. Флоря.</i> «Исидор, митр. Киевский, кардинал». [В изд.:] Православная энциклопедия. Т. 27, 177–81. Москва: Церковно-научный центр «Православная энциклопедия», 2011.	104
<i>Амвросий (Погодин),</i> архимандр. Святой Марк Эфесский и Флорентийская уния. Москва: Сирин; Посад, 1994 (репринт).	102
<i>Антонович, Володимир.</i> Що принесла Україні унія: Стан Української Православної Церкви від половини XVII до кінця XVIII ст. Вінніпег: Екклезія, 1991.	145
<i>Бантышев, А. Ф., А. М. Ухаль.</i> Убийство на заказ: кто же организовал убийство Ярослава Галана? Опыт независимого расследования. Ужгород: Хозрасчет. РИО комитета информ, 2002.	151
<i>Бантыш-Каменский, Николай.</i> Историческое известие о возникшей в Польше унии... Вильно, 1864.	142
<i>Барвінський, Олександр.</i> Історія української літератури. Ч. 1. Львів: Накладом книгарні Наукового товариства ім. Шевченка, 1920.	147
<i>Барсуков, Николай.</i> Жизнь и труды П. М. Строева. Санкт-Петербург: Типография В. С. Балашева, 1878.	144
<i>Беднов, В. А.</i> Православная Церковь в Польше и Литве (по Volumina Legum). Минск: Лучи Софии, 2002.	24, 25, 50
Берестейська унія і українська культура XVII століття. Матеріали Третіх “Берестейських читань”, Львів, Київ, Харків, 20–23 червня 1995 р. Ред. о. Бориса Гудзяка, співред. Олега Турія. Львів: Видавництво Інституту Історії Церкви Львівської Богословської Академії, 1996.	161
Берестейська унія та внутрішнє життя Церкви у XVII столітті. Матеріали Четвертих “Берестейських читань”, Львів, Луцьк, Київ, 2–6 жовтня 1995 р. Ред. о. Бориса Гудзяка, співред. Олега Турія. Львів: Видавництво Інституту Історії Церкви Львівської Богословської Академії, 1997.	161
Біблія. Книги Святого Письма Старого та Нового Завіту. 4-ий повний переклад з давньогрецької мови. Переклад ієромонаха Рафаїла (Романа Турконяка). Київ: Українське Біблійне Товариство, 2011.	
<i>Боцюрків, Богдан.</i> Українська Греко-Католицька Церква і Радянська держава (1939–1950). Пер. з англ. Наталії Кочан. Львів: Вид-во УКУ, 2005.	150
<i>Вейсман, А. Д.</i> Греческо-русский словарь. 5-е изд. Санкт-Петербург, 1899.	130
<i>Великий, А. Г., ЧСВВ.</i> З літопису християнської України. Кн. 1: IX–X–XI ст. Рим: Вид-во оо. Василян, 1968; Кн. 4: XVI–XVII ст. (1971).	129, 156, 157

Беликий, А. Г. З літопису християнської України . Т. 1: IX–X–XI ст. Рим; Львів: Місіонер, 1998.	156
Вишенский, Иван. Сочинения . Подготовка текста, статья и комментарии И. П. Еремина. Москва; Ленинград: Изд-во АН СССР, 1955.	23, 24, 28, 109, 122, 132, 133, 134
Власовський, Іван. Нарис історії Української Православної Церкви . 2-е вид. Т. 1: X–XVII. Нью Йорк; Київ; Савт Бавнд Брук: Українська Автокефальна Православна Церква, 1990.	24
Власто, А. П. Запровадження християнства у слов'ян: Вступ до середньовічної історії слов'янства . Пер. з англ. Київ: Юніверс, 2004.	118
Возняк, Михайло. Історія української літератури . Т. 2, Віки XVI–XVIII, ч. 1. Львів: Накладом т-ва «Гросвіта», 1921.	147
Волинський, П. К., І. І. Пільзук, Ф. М. Поліщук. Історія української літератури. Давня література . Київ: Вища школа, 1969.	153
Вортман, Ричард. «Официальная народность» и национальный миф российской монархии XIX века». [В изд.:] РОССИЯ / RUSSIA . Вып. 3(11), Культурные практики в идеологической перспективе. Россия, XVIII начало XX века . Москва: ОГИ, 1999, 233–44.	142
Вялікае княства Літоўскае: Энцыклапедыя . 2 т. 2-е вид. Мінск: Беларуская энцыклапедыя імя Петруся Броўкі. Т. 1–2, 2007; Т. 3: Дада-так, 2010.	20, 21, 57, 61, 68, 75
В'ятрович, Володимир. За лаштунками «Волині-43». Невідома польсько-українська війна . Харків: Книжковий клуб «Клуб сімейного дозвілля», 2016.	168
Галан, Ярослав. «З хрестом чи з ножем». [У вид.:] Галан, Ярослав. Твори . 4 т. Т. 2. Київ: Наукова думка, 1977.	150, 151
Гваньїні, Олександр. Хроніка європейської Сарматії . Пер. з польськ. О. Юрія Мицика. Київ: Вид. дім «Киево-Могилянська академія», 2007.	51
Гербест, Венедикт. Wypisanie drogi (1566) . [У вид.:] Пам'ятки полемічного письменства кінця XVI і поч. XVII в. Видав д-р Кирило Студинський. Т. 1, 1–12. Львів: Накладом НТШ, 1906.	30
Гнатюк, В. «Тимко Падура в українському історично-культурному процесі». Червоний шлях (Харків) , 12(57)(грудень 1927): 145–54.	166
Голубев, Степан. Киевский митрополит Петр Могила и его сподвижники . (Опыт исторического исследования). 2 т. Киев: Тип. Г. Т. Корчак-Новицкого, 1883.	132, 133, 144
Гомер. Іліада . Переклав з давньогрецької Борис Тен. Харків: Фоліо, 2006.	259
Грицак, Ярослав. «Історія двох міст: Львів і Донецьк у порівняльній перспективі». [У вид.:] Україна модерна. Спеціальний випуск. Львів-Донецьк. Соціальні ідентичності в сучасній Україні . №12(2). Львів; Київ, 2007 : 27–60.	37
Грицак, Ярослав. «Чому Волинські акції 1943 року таки були геноцидом, і що з цього випливає». [У вид.:] Волинь 1943. Сімдесята річниця злочину . Київ: Польський інститут у Києві, 2013 : 13–20.	168

<i>Грушевський, Михайло. Історія України-Руси. Т. 5: Суспільно-політичний і церковний устрій і відносини в українсько-руських землях XIV–XVII в. Львів: З друкарні Наукового товариства імені Шевченка, 1905; Т. 6: Життя економічне, культурне, національне XIV–XVII віків. Київ; Львів: Друкарня П. Барського, 1907.</i>	27, 147, 160
<i>Грушевський, Михайло. Історія української літератури. Т. 5. Культурні і літературні течії на Україні в XV–XVI вв. і перше відродження (1580–1610 рр.) Нью-Йорк: Книгоспілка, 1960.</i>	147
<i>Грушевський М., О. Левицький. Розвідки про церковні відносини на Україні-Руси XVI–XVIII ст. Львів: Накладом Наукового товариства імені Шевченка, 1900.</i>	146
<i>Гізель, Іннокентій, архимандрит. Мир с Богом человеку. Київ: Вь Лаврѣ Кієво-Печерскої, 1669.</i>	99
<i>Гілл, Джозеф. Флорентійський собор. Пер. з англ. Мар'яни Прокопович. Львів: Вид-во УКУ, 2016.</i>	101, 103
<i>Гудзяк, Борис. Криза і реформа: Київська митрополія, Царгородський патріархат і генеза Берестейської унії. Пер. з англ. Марії Габлевич. Львів: Інститут історії Церкви Львівської Богословської Академії, 2000.</i>	120, 128, 158, 159, 655
<i>Дашкевич, Ярослав. Україна на перехресті світів: Релігієзнавчі й соціокультурні студії. Львів: Вид-во УКУ, 2016.</i>	170
<i>Держава, суспільство і Церква в Україні у XVII столітті. Матеріали Других "Берестейских читань", Львів, Дніпропетровськ, Київ, 1–6 лютого 1995 р. Ред. о. Бориса Гудзяка, співред. Олега Турія. Львів: Видавництво Інституту Історії Церкви Львівської Богословської Академії, 1996.</i>	161
<i>Дорошкевич, Ол. Підручник історії української літератури. 4-е вид. Київ: Книгоспілка, 1929.</i>	148, 149
<i>Духовні справи св. Ігнатія Лойоли. Львів: Свічадо, 2006.</i>	43
<i>Єфремов, Сергій. Історія українського письменства. 4-е вид. Т. 1. Нью Йорк: Вид. Ради оборони і допомоги Україні Українського Конгресового Комітету Америки, 1991.</i>	147
<i>Жила, Володимир. «Національно-релігійні особливості католицької полемічної літератури в Україні кінця XVI – початку XVII сторіч». [У вид.:] Збірник праць ювілейного конгресу. Мюнхен, 1988–1989 : 178–207.</i>	160
<i>Завитневич, В. З. «Палинодия» Захарии Копыстенского и её место в истории западнорусской полемики XVI и XVII вв. Варшава, 1883.</i>	138, 143
<i>Загайко, П. К. Українські письменники-полемісти кінця XVI початку XVII ст. в боротьбі проти Ватикану і унії. Київ: Вид-во АН УРСР, 1957.</i>	152, 153
<i>Зайцев, Павло. Життя Тараса Шевченка. Нью Йорк; Париж; Мюнхен: Наукове товариство ім. Шевченка, 1955.</i>	167
<i>Закон України «Про засудження комуністичного та націонал-соціалістичного (нацистського) тоталітарних режимів в Україні та заборону пропаганди їхньої символіки». Стаття 219. ВІДОМОСТІ ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ, 26(2015).</i>	151
<i>Запаско, Яким, Ярослав Ісаєвич. Каталог стародруків, виданих на Україні. Кн. 1, 1574–1700. Львів: Вид-во ЛДУ, 1981.</i>	131

<i>Заторський, Назар</i> , о. «Послання Мисайла до папи Сикста IV» 1476 року: Реконструкція архетипу. 2-е вид. Львів: Видавництво УКУ, 2019.	26
<i>Зорин, Андрей</i> . Кормя двуглавого орла... Литература и государственная идеология в России в последней трети XVIII – первой трети XIX века. Москва: Новое литературное обозрение, 2001.	142
<i>Инґлот, Марек</i> , ТП. Товариство Ісуса в Російській імперії (1772–1820) і його участь у загальному відновленні ордену. Львів: Свічадо, 2009.	61
Інститут літератури ім. Т.Г. Шевченка НАН України. 1926–2001. Сторінки історії. Київ: Наукова думка, 2003.	155
<i>Ісиченко, Ігор</i> , архієп. Війна барокових метафор: "Камінь" Петра Могили проти "підзорної труби" Касіяна Саковича. Харків: Акта, 2017.	29, 140
<i>Ісиченко, Ігор</i> , архієп. «Омани Сходу в паломницькій перспективі Мелетія Смотрицького (за матеріалами трактату «Apologia peregrinathey do krajóv wschodnich», 1628)». Слово і час, 9(2017): 3–11.	137
<i>Ісиченко, Ігор</i> , архієп. «О. Петро Скарґа і християнський Схід: український вимір». Слово і час, 9(621)(2012): 29–35.	165
<i>Ісиченко, Ігор</i> , архієп. «Трактат о Іоанікія Гаятовського «Fundamenta»». [У вид.:] Слово, яке тебе обирає: Зб. на пошану професора Володимир Моренця. До 60-річчя від дня народження. Упоряд. В. Панченко, Т. Ярошенко. Київ: Вид. дім «Кієво-Могилянська академія», 2013 : 127–46.	140
Історичний контекст укладення Берестейської унії і перше поунійне покоління. Матеріали Перших "Берестейських читань", Львів, Івано-Франківськ, 1–6 жовтня 1994 р. Ред. о. Бориса Гудзяка, співред. Олега Турія. Львів: Видавництво Інституту Історії Церкви Львівської Богословської Академії, 1995.	161
Історія міста Львова в документах і матеріалах. Збірник документів і матеріалів. Київ: Наукова думка, 1986.	37
Історія української літератури. 2 т. Т. 1: Дожовтнева література. Київ: Вид-во АН УРСР, 1954.	152
Історія української літератури. 8 т. Т. 1: Давня література (XI перша половина XVIII ст.). Київ: Наук. думка, 1967.	155
Історія української літератури. 12 т. Т. 2: Давня література (друга половина XVI XVIII ст.). Київ: Наук. думка, 2014.	163
<i>Кальвін, Іван</i> . Інституція або Навчання християнської релігії. Переклав Юліян Шульга. Амстердам; Капштадт; Коломня: Заходом Реформованої Церкви в Полудневій Африці, 1939.	54
<i>Карташев, А.В.</i> Очерки по истории Русской Церкви. Тт. 1–2. Москва: Terra-Terra, 1992.	128
Катехизис Петра Могили. Київ; Париж: Воскресіння, 1996.	99
Католическая энциклопедия. Тт. 1–5. Москва: Издательство Францисканцев, 2002–2013.	39, 44
<i>Кінан, Едвард</i> . Російські історичні міти. Пер. з англ. 2-е вид. Київ: Критика, 2003.	125

Князі Вишневецькі. Київ: Балгія-Друк, 2016.	74
Князі Острозькі. Київ: Балгія-Друк, 2014.	80, 81
Кодекс канонического права. Пер. с лат. А. Н. Коваль. Москва: Институт философии, теологии и истории св. Фомы, 2007.	43
Конституції Товариства Ісуса та їх додаткові норми. Пер. з англ. А. Маслюх. Львів: Свічадо, 2005.	23, 42
Копержинський, Кость. «Український письменник XVI століття Василь Суразкий». [У вид.:] Науковий збірник за рік 1926. [Б.м.]: Державне видавництво України, 1926 : 38–72.	127
Костомаров, Микола. Книги биття Українського Народу. Із передмовою Михайла Возняка. Львів; Київ: Нові шляхи, 1921.	141
Костомаров, Н. И. Исторические произведения. Автобиография. Киев: Изд-во при Киевском университете, 1989.	141
Костомаров, Н. И. Русская история в жизнеописаниях ее главнейших деятелей. Кн. 1. Москва: Книга, 1990.	141
Кочетов, Д. Б., А. В. Кузьмин, Г. П. Шлевис. «Виленский во имя Святой Троицы мужской монастырь». [В изд.:] Православная энциклопедия. Москва: Церковно-научный центр «Православная энциклопедия», 2004. Т. 8, 476–9.	51
Коялович, М. Литовская церковная уния. Т. 1, Санкт-Петербург, 1859; Т. 2, 1861.	143
Кравченко, Олег. «Полемічна література передунійного періоду: Події, проблеми, постанови (Православна перспектива)». [У вид.:] Збірник праць ювілейного конгресу. Мюнхен, 1988–1989 : 154–177.	160
Крезуб, Аннін. Нарис історії українсько-польської війни 1918–1919. 2-е вид. Нью Йорк: Око, 1966.	168
Лакутюр, Жан. Єзуїти. 1. Завойовники. Пер. з франц. Ірини Дух. Львів: Свічадо, 2011.	22
Лебедев, А. П. История Греко-Восточной Церкви под властью турок От падения Константинополя (в 1453 году) до настоящего времени. 2 кн. Кн. 1. Санкт-Петербург: Изд-во Олега Абышко, 2002.	120
Левицкий, Орест. «Предисловие». [В изд.:] Архив Юго-Западной Руси. Ч. 1. Акты о церковно-религиозных отношениях в Юго-Западной Руси. Т. 6, 1–182. Киев: Типография Г. Т. Корчак-Новицкого, 1883.	28
Ленін про культуру і мистецтво. Київ: Держполітвидав УРСР, 1957.	153
Ліквідація УГКЦ (1939–1946): Документи радянських органів державної безпеки. Т. 1. Київ: ПП Сергійчук М. І., 2006.	150
Літопис Руський. За Іпатським списком переклав Леонід Махновець. Київ: Дніпро, 1989.	63, 124
Літопис Української Повстанської Армії. Кн. 1: Волинь і Полісся. Німецька окупація. Торонто: Літопис УПА, 1978.	168
Лиценбергер, О. А. Римско-Католическая Церковь в России: История и правовое положение. Саратов, 2001.	149
Лорци, Йозеф. История Церкви, рассмотренная в связи с историей идей. Пер. с нем. Т. 2: Новое время. Москва: Христианская Россия, 2000.	22

Луцик, І.Я. Життя святих, пам'ять яких Українська Греко-Католицька Церква кожного дня впродовж року почитає. Львів: Свічадо, 2011.	50
Лучук, О.М. «Гарвардський проект Омеляна Пріцака». Українська орієнталістика. Вип. 4–5(2009–2010): 28–35.	158
Львовский церковный собор: Документы и материалы. 1946–1981. Москва: Изд. Московской Патриархии, 1982.	150
Маджистер, Сандро. Политика Ватикана и Италия: 1943–1978. Пер. с итал. И.В. Седых. Москва: Прогресс, 1979.	149
Малий катехізис др-а Мартіна Лютера і Християнське Вчення. Львів: Стрім, 1995. 288 с.	54
Мальшевский, И.И. Александрийский патриарх Мелетий Пигас и его участие в делах русской церкви. 2 т. Киев: Тип. Киево-Печерской лавры, 1872.	132
Миرون [Франко Иван]. «Иоанн Вишенский: Новые данные для оценки его литературной и общественной деятельности». Киевская старина. Кн. 4(Апрель 1889): 141–51.	146
Мицько, І.З. Острозька слов'яно-греко-латинська академія (1576–1636). Київ: Наукова думка, 1990.	125, 127, 131
Міжнародний біблійний коментар: Католицький та екуменічний коментар на XXI століття. 6 т. Т.2. П'ятикнижжя та історичні книги. Львів: Свічадо, 2017; Т.3. Повчальні та пророчі книги, 2018.	75, 83
Мірчук, Петро. Нарис історії Організації Українських Націоналістів. Т. 1: 1920–1939. Мюнхен; Лондон; Нью Йорк: Українське видавництво, 1968.	168
Мірчук, Петро. Українська Повстанська Армія: 1942–1952. München: CICERO, 1953.	168
Мончак, Ігор. Флорентійський екуменізм у Київській Церкві: Унійна ідея в помісній еклезіяльній традиції. Пер. з англ. Романа Скакуна. Львів: Видавництво УКУ, 2012.	26
Нагаєвський, Ісидор, о. д-р. Історія римських вселенських архиєреїв. Ч. 1. Мюнхен: Вид. УКУ, 1964; Ч. 2, 1967.	25, 88, 139
Назарко, Іриней І, ЧСВВ. Київські і галицькі митрополити: Біографічні нариси (1590–1960). Рим: ОО. Василіяни, 1962.	129
Нарис історії василіяньського чину святого Йосафата. Рим: Вид-во оо. Василіян, 1992.	51, 156
Нарис історії української літератури. Ред. С.І. Маслова, Є.П. Кирилока. Київ: Вид-во АН УРСР, 1945.	149
Нечуй-Левицький, Іван. Афонський проїдисвіт: Оповідання. [У вид.:] Нечуй-Левицький, Іван. Зібрання творів. 10 т. Т.5, 315–55. Київ: Наукова думка, 1966.	120
Оглобин, Олександр. Московська теорія III Риму в XVI–XVII стол. Мюнхен, 1951.	59
Огоновський, Омелян. Історія літератури руської. Ч. 1. Львів: Накладом НТШ, 1887.	145

<i>Острогорський, Георг.</i> <i>Історія Візантії</i> . Переклад з німецької Анатолія Онишка. Львів: Літопис, 2002.	94, 100
<i>Палкий трудар науки та освіти</i> : Збірник на пошану професора Порфирія Яременка. Упор. Є. Пшеничний. Дрогобич: Коло, 2018.	155
<i>Пам'ятки братських шкіл на Україні (кінець XVI початок XVIII ст.)</i> : Тексти і дослідження. Редколегія: В.І.Шинкарук та ін. Київ: Наук. думка, 1988.	135
<i>Панченко, К.А.</i> «Мелетий I (Пигас)». <i>Православная энциклопедия</i> . Москва: Церковно-научный центр «Православная энциклопедия», 2016. Т. 44. С. 570–571.	132
<i>Парандовський, Ян.</i> <i>Міфологія: Вірування та легенди стародавніх греків і римлян</i> . Переклад з польської Ольги Ленік. Київ: Молодь, 1977.	92
<i>Пачовський, Теоктист.</i> «Книга Житій Святих Дмитра Тутталенка-Ростовського». [У вид.:] <i>Дмитро Туттало у світі українського бароко</i> : Зб. наук. праць. Львів: Агрос; Апріорі, 2007 : 221–65.	141
<i>Петров, Н.И.</i> «Западнорусские полемические сочинения XVI века». [В изд.:] <i>Труды Киевской духовной академии</i> . 2(1894): 154–86; 3(1894): 343–83; 4(1894): 510–35.	123, 124
<i>Письма князя А.М. Курбского к разным лицам</i> . Санкт-Петербург: Типография М.А. Александрова, 1913.	125
<i>Письменники Західної України 30–50-х років XIX ст.</i> Київ: Дніпро, 1965.	167
<i>Плохий, Сергій.</i> <i>Наливайкова віра: Козацтво та релігія в ранньомодерній Україні</i> . Переклад з англ. Софії Грачової. Київ: Критика, 2005.	140
<i>Плутарх.</i> <i>Сравнительные жизнеописания</i> . 2 т. Т. 1. Москва: Наука, 1994.	261
<i>Подкошин, С.А.</i> <i>Скорина и Будный. Очерк философских взглядов</i> . Минск: Наука и техника, 1974.	49
<i>Полное собрание русских летописей</i> . 2-е изд. Т.2: <i>Ипатьевская летопись</i> . Санкт-Петербург: Типография М.А. Александрова, 1908.	97
<i>Полонська-Василенко, Наталія.</i> <i>Історія України</i> . Т. 1: <i>До середини XVII століття</i> . Київ: Либідь, 1992.	27
<i>Поплавська, Н.М.</i> <i>Жанрово-стильові модифікації трактатів Петра Скарги</i> . [У вид.:] <i>Київські полоністичні студії</i> . Т.20: 25–263. Київ: Вид-во ун-ту «Україна», 2012.	163
<i>Поплавська, Н.М.</i> <i>Полемісти. Риторика. Переконування (Українська полемічно-публіцистична проза кінця XVI поч. XVII ст.)</i> . Тернопіль: ТНПУ, 2007.	163
<i>Послание до латин из их же книг 1582 года</i> . [В изд.:] <i>Русская историческая библиотека, издаваемая Археологическою комиссиею</i> . Т. 19: стлб. 1119–48. Санкт-Петербург, 1903.	123
<i>Поспеловский, Д.В.</i> <i>Русская Православная Церковь в XX веке</i> . Москва: Республика, 1995.	149
«Постанова ЦК КП(б)У «Про перекручення і помилки у висвітленні історії української літератури в «Нариси історії української літератури»» (24 серпня 1946 р.)». [У вид.:] <i>Культурне будівництво в Українській РСР. Червень 1941–1950</i> : Зб. документів і матеріалів. Київ: Наукова думка, 1989 : 253–5.	149

Прицак, Омелян. «Міжнародний конгрес для відзначення тисячоліття хрищення». СВОБОДА. 57(25 березня 1988).	160
Пыпин, А.Н., В.Д. Спасович. <i>Обзор истории славянских литератур</i> . Санкт-Петербург: В типографии О.И. Бакста, 1865.	144
Радько, Г. «Фанатично залюблений у літературу (Петру Кузьмичу Загайкові присвячується)». РІДНИЙ КРАЙ: альманах, 2(21) (2009): 92–8.	154
Рансимен, Стивен. <i>Великая Церковь в пленении: История Греческой церкви от падения Константинополя в 1453 г. до 1821 г.</i> Перевод с англ. Л.А. Герда. Санкт-Петербург: Изд-во Олега Абышко, 2006.	25, 120
Ринклер, Фритци, Герхард Майер. <i>Библейская энциклопедия Брокгауза</i> . Пер. с нем. Paderborn: Christliche Verlagsbuchhandlung, 1999.	83
Ричка, В.М. «Київ — Другий Єрусалим» (з історії політичної думки та ідеології середньовічної Русі). Київ: Інститут історії України НАН України, 2005.	170
Робертсон, Рональд. <i>Восточные христианские церкви: Церковно-исторический справочник</i> . / [Пер. с англ.]. Санкт-Петербург: Высшая религиозно-философская школа, 1999.	102
Русская историческая библиотека, издаваемая Археологическою комиссиею. Т.4: Памятники полемической литературы в Западной Руси. [Под ред. П. Гильдебрандта]. Санкт-Петербург, 1878; Т.7: Памятники полемической литературы в Западной Руси. [Под ред. П. Гильдебрандта]. Кн.2 (1882); Т.19: Памятники полемической литературы в Западной Руси. [Под ред. П. Гильдебрандта]. Кн.3 (1903).	127, 128, 129, 130, 131, 136, 137, 138, 139, 145, 174
Сас, П.М. «Генрикові статті 1573». [У вид.:] <i>Енциклопедія історії України</i> . 10 т. Т.2: Г–Д, 82. Київ: Наукова думка, 2004.	21
Сахаров, П. «Целибат». [В изд.:] <i>Католическая энциклопедия</i> . Т.5, стлб. 131–4. Москва: Изд-во Францисканцев, 2013.	99
Оборник материалов и статей по истории Прибалтийского края. Т.3. Рига: Типография А.И. Липинского, 1880.	59
Скабалланович, Николай. <i>Об «Апокрисисе» Христофора Филалета</i> . Санкт-Петербург: Типография К.В. Трубникова, 1873.	143
Сліпий, Йосиф, митр. <i>Історія Вселенської Церкви на Україні</i> . Т.4, ч.1: Від Флорентійської до Берестейської Унії (1439–1596). Рим, 1996.	158
Смотрицький, Герасим. <i>Ключ Царства Небесного</i> . Підгот. до видання В.М. Мойсієнко, В.В. Німчук. Житомир: Полісся, 2004.	125, 126, 127
Смотрицький, Мелетій. <i>Апологія паломництва до східних країв</i> . Автор. проєкт архієп. Ігоря Ісиченка; переклад Ростислава Паранька. Харків: Акта, 2020.	29, 131, 132, 137
Смотрицький, Мелетій. <i>Тренос, або Плач Єдиної Святої Помісної Апостольської Східної Церкви...</i> Переклад та передмова Р. Радишевського. Київ: Талком, 2015.	28, 136, 137
Соловій, Мелетій, ЧСВВ. <i>Мелетій Смотрицький як письменник</i> . 2 т. Т. 1. Рим; Торонто: Вид-во оо. Василян, 1977; Т.2 (1978).	136

Соловьев, В. М. Третий Рим: Россия от Московского царства до империи (XV–XVIII вв.): учебное пособие по отечественной истории для высшей школы. Москва; Берлин: Директ-Медиа, 2018.	25
Статут Великого князівства Литовського: репринтне видання 1854 р. Київ: Фенікс, 2008.	20, 21, 57
Студинський, Кирило. «Автурафі, полемічний твір Максима (Мелетія) Смотрицького з 1608 р. Студія». [У вид.:] Записки Наукового товариства імени Тараса Шевченка . Т. 141–143, 1–40. Львів, 1925.	136
Студинський, Кирило. [Вступна стаття]. [У вид.:] Пам'ятки полемічного письменства кінця XVI і поч. XVII в. Видав д-р Кирило Студинський. Т. 1, I–LXII. Львів: Накладом НТШ, 1906.	30, 131
Субтельний, Орест. Україна: Історія . Пер. з англ. Юрка Шевчука. Київ: Либідь, 1991.	148
Сумцов, Н. Ф. «Иоанн Вышенский». [У вид.:] КИЕВСКАЯ СТАРИНА . Т. 11(Апрель 1885): 649–77.	132
Сушко, Олександр. Впровадження єзуїтів до Польщі: Історико-критична студія . [У вид.:] Записки Наукового товариства імени Шевченка . Т. 57, 1–28; Т. 58, 29–60. Львів, 1904.	41
Сушко, Олександр. Предтеча унії: Критично-історична студія . [У вид.:] Записки Наукового товариства імени Шевченка . Т. 53, 1–71. Львів, 1903; Т. 55, 72–125; (1904) Т. 61, 126–77.	29
Тезисы о 300-летию воссоединения Украины с Россией (1654–1954 гг.): Одобрены ЦК КПСС. Москва: Госполитиздат, 1954.	151
Ткачук, Р. Ф. Полемічна традиція унійних письменників кінця XVI – першої половини XVII ст.: доба і постагі, текст і прототекст, риторика і поетика . Київ: КММ, 2019.	164
Ткачук, Р. Ф. Творчість митрополита Іпатія Потія та полемічна література на межі XVI – початку XVII ст. Джерела. Риторика. Діалог . Київ: Видавничий дім Дмитра Бураго, 2011.	164
Туптало, Дмитро. Життя святих (Четьї Мінеї) . Пер. Валерій Шевчук. Т. 1: Вересень . Львів: Свічадо.	102
Туркало, Ярослав. Нарис історії Воєленських Соборів: 325–787 . Нью Гейвен; Брюссель, 1974.	84
Тисячелетіє крещення Руси: Международная церковно-историческая конференция . Киев, 21–28 июля 1986 года. Материалы. Москва: Издание Московской Патриархии, 1988.	159
Тисячелетіє крещення Руси: Международная церковная научная конференция "Богословие и духовность" . Москва, 11–18 мая 1987 года. Москва: Издание Московской Патриархии, 1989.	159
Українська культура: Лекції за ред. Дмитра Антоновича . Київ: Либідь, 1993.	27
Українська література XIV–XVI ст. Ред. Василь Микитась. Київ: Наукова думка, 1988.	131
Українська література XVII ст. Вст. ст., упор. і прим. В. І. Крעותня. Київ: Наукова думка, 1987.	135

Українська перспектива літературної творчості о. Петра Скарги: Збірник статей. Харків: Акта, 2013.	165
Український Католицький Університет ім. св. Климентія Папи і його правна основа. Рим, 1967.	157
Успенский, Ф.И. История Византийской империи. Т.4. Москва: Астрель; АСТ, 2002.	118
Франко, Іван. Варлаам і Йоасаф. Старохристиянський духовний роман і його літературна історія. [У вид.:] Франко, Іван. Зібрання творів. 50 т. Т.30, 314–538. Київ: Наукова думка, 1981.	101
Франко, Іван. «Вольні сонети». [У вид.:] Франко, Іван. Зібрання творів. 50 т. Т.1, 142–50. Київ: Наукова думка, 1976.	169
Франко, Іван. Іван Вишенський і його твори. У вид.: Франко, Іван. Зібрання творів. 50 т. Т. 30, 7–211. Київ: Наук. думка, 1981.	132, 133, 146
Франко, Іван. «Іван Вишенський, його час і письменська діяльність». [У вид.:] Франко, Іван. Зібрання творів. 50 т. Т.28, 260–78. Київ: Наукова думка, 1980.	146
Франко, Іван. Історія української літератури. Частина I. [У вид.:] Франко, Іван. Зібрання творів. 50 т. Т.40, 7–370. Київ: Наукова думка, 1983.	146
Франко, Іван. Нарис історії українсько-руської літератури до 1890 р. Львів: Накладом українсько-руської видавничої спілки, 1910.	146
Франко, Іван. «Наші коляди». [У вид.:] Франко, Іван. Зібрання творів. 50 т. Т.28, 7–41. Київ: Наукова думка, 1980.	146
Харчишин, Ольга. ««Гей, соколи!» («Гей, соколи!»): тексти і контексти пісні». Народнознавчі зошити. 5(149)(2019): 1246–59.	166
Хома, Іван, о. д-р. Київська митрополія в Берестейським періоді. Рим, 1979.	114, 121, 157
Хома, Іван, о. Нарис історії Вселенської Церкви. Львів: Стрім, 1995.	84
Цинкаловський, Олександр. Стара Волинь і волинське Полісся: Краєзнавчий словник від найдавніших часів до 1914 року. Т.2. Вінніпег: Волинь, 1986.	124
Червак, Богдан. Битва за Волинь. Київ: Видавництво імені Олени Теліги, 2003.	168
Чубатий, Микола. Історія християнства на Русі-Україні. Т.2, ч.1. Рим: Видання УКУ, 1976.	25, 26
Шевченко, Віталій. Православно-католицька полеміка та проблеми унійності в житті Русі-України доберестейського періоду. Київ: Преса України, 2002.	162
Шевченко, Віталій. Православно-католицька полеміка та унійна проблематика в житті Русі-України доберестейського періоду. 2 т. Т.1. Київ, 2018.	162, 163
Шевченко, Тарас. Повне зібрання творів. 12 т. Т.1. Київ: Наукова думка, 1989; Т.2 (1990).	142, 167
Шевченко, Тетяна. Єзуїтське шкільництво на українських землях останньої чверті XVI – середини XVII ст. Львів: Свічадо, 2005.	23
Яковенко, Наталія. Паралельний світ. Дослідження з історії уявлень та ідей в Україні XVI–XVIIст. Київ: Критика, 2002.	28

<i>Яковенко, Наталія.</i> У пошуках нового неба: Життя і тексти Йоанікія Галатовського. Київ: Лаурус; Критика, 2017.	140
<i>Яременко, П.К.</i> «Боротьба українського народу проти католицизму та унії за возз'єднання з російським народом». [У вид.:] Наукові записки Львівського державного педагогічного інституту. Львів, 1955 : 117–40.	154
<i>Яременко, П.К.</i> Іван Вишенський. Київ: Вища школа, 1982.	154
<i>Яременко, П.К.</i> Мелетій Смотрицький: Життя і творчість. Київ: Наук. думка, 1986.	136, 154
<i>Яременко, П.К.</i> «Пересторога». Український антиуніатський памфлет початку XVII ст. Київ: Вид-во АН УРСР, 1963.	154
<i>Яременко, П.К.</i> Український письменник-полеміст Христофор Філалет і його «Апокрисис». Львів: Вид-во Львівського у-ту, 1964.	130, 154
<i>Abraham, Wladyslaw.</i> Początki prawa patronatu w Polsce. Lwów: Nakł. red. «Przeł. sąd. i adm.», 1889.	38
<i>Ágoston, Gábor,</i> Bruce Masters. Encyclopedia of the Ottoman Empire. New York: Facts On File, Inc., 2009.	118
Akcja "Wisła": Dokumenty i materiały. Wstęp, wybór i opracowanie dokumentów Eugeniusz Misilo. Warsaw: Archiwum Ukraińskie and Management Academy Group, 2012.	168
Akta unij Polski z Litwą: 1385–1791. Wydali Stanisław Kultrzeba i Władysław Semkowicz. Kraków: Nakładem Polskiej Akademji Umiejętności i Towarzystwa Naukowego Warszawskiego, 1932.	24
<i>Atherton, Ruth.</i> «Peter Canisius and the Development of Catholic Education in Germany, 1549–97». [In:] Studies in Church History. Vol.55 (Churches and education), 145–60. Cambridge: Cambridge University Press, 2019. .	36
<i>Atwood, Craig D.</i> The Theology of the Czech Brethren from Hus to Comenius. University Park, PA: The Pennsylvania State University Press, 2009.	19
<i>Bem, Kazimierz.</i> Calvinism in the Polish Lithuanian Commonwealth 1548–1648: The Churches and the Faithful. Leiden: Koninklijke Brill NV, 2020.	17
Biblia Sacra iuxta Vulgatam versionem. Stuttgart: Deutsche Bibelgesellschaft, 1994.	75, 77
<i>Buczek, Marian,</i> bp, <i>Igor Sedelnyk.</i> Archidiecezja Lwowska obrządku łacińskiego: Opowieść ilustrowana. 2-je wyd. T. I: Parafie, kościoły oraz kaplice (obwód Lwowski). Lwów, 2008.	37
<i>Bukowski, Julian.</i> Dzieje reformacji w Polsce od wejścia jej do Polski aż do jej upadku. T. I: Początki i terytoryalne rozprzestrzenienie się reformacji. Kraków, 1883.	14, 15, 16, 33, 48, 49
<i>Chmaj, Ludwik.</i> Bracia Polscy: ludzie, idee, wpływy. Warszawa: PWN, 1957.	19
<i>Czerkowski, Jan.</i> «Z problemów antropologii filozoficznej w Polsce XVI wieku: Jana z Trzciany koncepcja godności człowieka». [W wyd.:] Odrodzenie i Reformacja w Polsce. T. 18, 5–23. Wrocław etc., 1973.	40
<i>Daniluk, Mirosław SCJ.</i> Encyklopedia instytucji życia konsekrowanego i stowarzyszeń życia apostołskiego. Lublin: Redakcja wydawnictwa KUL, 2000.	73

Dawna facecja polska (XVI–XVIII). Opracowali Julian Krzyżanowski i Kazimiera Zukowska-Billip. Warszawa: Państwowy Instytut Wydawniczy, 1960.	28
Demel, Juliusz. Historia Rumunii. 2 wyd. Wrocław; Warszawa; Kraków; Gdańsk; Łódź: Zakład narodowy im. Ossolińskich, 1986.	114
Długosz, Jan. Dziejów polskich ksiąg dwanaście. Przekł. Karola Mecerzyńskiego. T.1. [W wyd.:] Jana Długosza, kanonika Krakowskiego, Dzieła wszystkie. Kraków: Drukarnia «Czas» W. Kirchmayera, 1867. T.2, 1–519.	89
Długosz-Kurczabowa, Krystyna. Konfesja Sandomierska. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe Semper, 2001.	20
Documenta unionis Berestensis eiusque auctorum: 1590–1600. Coll. A. G. Welykyj, Romae: PP. Basiliani, 1970.	128, 129
Dokumenty soborów powszechnych: Tekst grecki, łaciński, polski. Układ sk. Arkadiusz Baron, ks. Hanryk Pietras SJ. T.1: (325–787). Kraków: WAM, 2001; T.2: (869–1312). Konstantynopol IV. Lateran I. Lateran II. Lateran III. Lateran IV. Lion I. Lion II. Vienne, 2004; T.3: (1414–1445). Konstancja. Bazylea-Ferrara-Florencja-Rzym, 2004; T.4: (1511–1870). Lateran V. Trydent. Watykan I, 2005.	54, 86, 94, 101, 103
Encyclopedia of Protestantism. 4 vol. Ed. by Hans J. Hillerbrand. Vol.3: L–R. New York; London: Routledge, 2004.	62
Encyklopedia wiedzy o jezuitach na ziemiach Polski i Litwy, 1564–1995. Opracował Ludwik Grzebień SJ przy współpracy zespołu jezuitów. Kraków: WAM, 1996.	41, 45, 52, 60, 61, 63, 64, 73
Fijatek, Jan. «Kościół rzymskokatolicki na Litwie». [W wyd.:] Chryścianizacja Litwy. Kraków: Społeczny IW Znak, 1987.	24
Flaga, Jerzy. Bractwa religijne w Rzeczypospolitej w XVII i XVIII wieku. Lublin: Wydawnictwo KUL, 2004.	65
Formuła zgody. Bielsko-Biała: Augustana, 1999.	92
Freedberg, David. «The Structure of Byzantine and European Iconoclasm». [In:] Iconoclasm: Papers Given at the Ninth Spring Symposium of Byzantine Studies. Ed. by A. Bryer and J. Herrin. University of Birmingham, Centre for Byzantine Studies, 1977 : 165–77.	94
Frick, David A. Meletij Smotrycki. Cambridge, Mass.: Harvard Ukrainian Research Institute, 1995.	136
Fros, Henryk SJ. Święci i błogosławieni Towarzystwa Jezusowego. Kraków, 1992.	23, 88
Fros, Henryk SJ, Franciszek Sowa. Księga imion i świętych. T.1–5. Kraków: WAM, 1997–2007.	42, 133
Galle, Henryk. Józef Korzeniowski. Jego życie i pisma. Warszawa: M. ARCTA, 1903.	167
Gerostegios, Asterios. St Photios the Great. Belmont, Mass.: Institute for Byzantine & Modern Greek Studies, 1988.	96
Gloger, Zygmunt. Encyklopedia staropolska ilustrowana. 5-e wyd. T. 1–4. Warszawa: Wiedza Powszechna, 1985.	32, 66
Grabowski, Tadeusz. Piotr Skarga na tle katolickiej literatury religijnej w Polsce wieku XVI: 1536–1612. Kraków: Akademia Umiejętności, 1912.	21

<i>Gudziak, Borys A. Crisis and Reform: The Kyivan Metropolitanate, the Patriarchate of Constantinople, and the Genesis of the Union of Brest.</i> Cambridge, MA: Ukrainian Research Institute, Harvard University, 1998.	158
<i>Halagida, I. «Nieznane dzieciństwo Anny Walentynowicz».</i> PAMIĘĆ.PL, 7–8(2016): 47–50.	167
<i>Holt, James Clarke. Magna Carta and Medieval Government.</i> London; Roncerverte, W. Va., USA: Hambledon Press, 1985.	59
<i>Ioannes, Arundinensis. O godności człowieka.</i> W DRODZE: miesięcznik poświęcony życiu chrześcijańskiemu, R. 4, nr 5(33)(1976): 39–44.	40
<i>Isichenko, Ihor, arcybiskup. «Piotr Skarga SJ i chrześcijański Wschód — wymiar ukraiński».</i> [W wyd.:] <i>Rzecz o dziele Piotra Skargi SJ. Słowo o duchowości, patriotyzmie i wychowaniu.</i> Kraków: Akademia Ignatianum; WAM, 2012 : 23–37.	165
<i>Katechizm Rzymski, według uchwały św. Soboru Trydenckiego dla plebanów ułożony, z rozkazu najprzód Piusa V., potem Klemensa XIII. po łacinie wydany, na polski język w lat cztery po Soborze przez łmci księdza Walentego Kuczborskiego, Archidiałkona Pomorskiego przetłómaczony; teraz zaś z matemi poprawkami i z niektórymi dodatkami przedrukowany.</i> T. 1: O Wierze. Jasło: Nakładem P. T. Prenumeratorów, 1866.	55
<i>Katedra łacińska we Lwowie.</i> Opracowali J. Adamski, M. Biernat, J.K. Ostrowski. Kraków: Międzynarodowe Centrum Kultury, 2013.	37
<i>Kłos, Juliusz. Wilno: przewodnik krajoznawczy.</i> 3-ie wyd. Wilno: Druk. artystyczna «Grafika», 1937.	51
<i>Konfederacja warszawska 1573 roku, wielka karta polskiej tolerancji.</i> Oprac. Mirosław Korolko, Janusz Tazbir. Warszawa: Inst. Wydaw. PAX, 1980.	59
<i>Korzeniowski, Józef. Karpaccy górze.</i> Kraków: Przelom, 1947.	166
<i>Kosman, Marcei. «Reformacja na Litwie: Przebieg – programy – realizacja».</i> [W wyd.:] <i>Chrzest Litwy: Geneza. Przebieg. Konsekwencje.</i> Pod red. ks. Marka T. Zahajkiewicza. Lublin: KUL, 1990 : 181–207.	47, 49, 50
<i>Kowalska, Halina. Działalność reformatorska Jana Łaskiego w Polsce 1556–1560.</i> Warszawa: Neriton, 1999.	18
<i>Ks. Piotr Skarga SJ (1536–1612): życie i dziedzictwo. Rok jubileuszowy.</i> Red. Roman Darowski SJ, Stanisław Ziemiański SJ. Kraków: WAM; Ignatianum, 2012.	54, 65, 66, 68, 77
<i>Kumor, Bolesław, ks. «Geneza i zawarcie Unii Brzeskiej».</i> [W wyd.:] <i>Unia Brzeska z perspektywy czterech stuleci.</i> Lublin: Redakcja wydawnictw KUL, 1998 : 27–55.	129
<i>Kurtyka, Janusz. Tęczyńscy: Studium z dziejów polskiej elity możnowładczej w średniowieczu.</i> Kraków: Secesja, 1997.	36
<i>Laskowski, W.S. Grójec: W 500–letnią rocznicę wyniesienia do godności miasta.</i> Warszawa: Drukarnia «Rola» Jana Buriana, 1919.	32
<i>MacCulloch, Diarmaid. A History of Christianity: The First Three Thousand Years.</i> London: Penguin Books, 2010.	96

<i>Maciuszko, Janusz.</i> «Mikołaj Rej i problem tak zwanej kryptoreformacji w Polsce». [W wyd.:] <i>Mikołaj Rej – w pięćsetlecie urodzin</i> . Cz. 1, 111–38. Łódź: Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, 2005.	29
<i>Mallek, Janusz.</i> «Rozwój reformacji na Pomorzu». [W wyd.:] <i>Gdański rocznik ewangelicki</i> . Vol. 1, 65–76. Gdańsk, 2007.	16
<i>Malley, John W. SJ.</i> <i>Pierwsi Jezuici</i> . Przekł. z ang. Kraków: WAM, 1999.	36
<i>Mägi, Reet, Wolfgang Drechsler.</i> <i>Kaiserliche Universität Dorpat: 200–370. Academia Gustaviana: Tartu Ülikooli juubel = Das Jubiläum der Universität Tartu = Übilej Tartuskogo universiteta = The Jubilee of the University of Tartu</i> . Tartu: Tartu University Press, 2004.	64
<i>McGuigan, Dorothy Gies.</i> <i>The Habsburgs</i> . [New York]: Doubleday, 1966.	95
<i>McMahon, Robert J.</i> <i>The Cold War: A Very Short Introduction</i> . Oxford: Oxford University Press, 2003.	149
<i>Mironowicz, Antoni.</i> <i>Kościół prawosławny w państwie Piastów i Jagiellonów</i> . Białystok: Wydawnictwo Uniwersytetu w Białymstoku, 2003.	24, 27
<i>Mironowicz, Antoni.</i> <i>Podlaskie ośrodki i organizacje prawosławne w XVI i XVII wieku</i> . Białystok: Dział Wydawnictw Filii Uniwersytetu Warszawskiego w Białymstoku, 1991.	123
<i>Mombert, Jacob Isidor.</i> <i>History of Charles the Great (Charlemagne)</i> . New York: D. Appleton & Co, 1888.	95
<i>Muczkowski, Józef.</i> <i>O Janach Leopolitech w XVI wieku żyjących i Bibliach Szaftenbergerowskich</i> . Kraków: Druk. Uniwersytecka, 1845.	35
<i>Niemcewicz, J. U.</i> <i>Dzieje panowania Zygmunta III, króla Polskiego, wielkiego księcia Litawskiego, i t.d.</i> T. I. Kraków: Wydawnictwo Biblioteki Polskiej, 1860.	95
<i>Niesiecki, Kasper SJ.</i> <i>Herbarz polski</i> . T.9. Lipsk: Nakl. Breitkopfa i Hartela, 1842.	36
<i>Nowak, Alicja Z.</i> <i>Priesthood in the Teaching for the Clergy: On the History of Religious Reform in the Kievan Metropolis throughout the 16th and 17th Centuries</i> . Krakow: Scriptum, 2017.	28
<i>Obirek, Stanisław,</i> ks. <i>Wizja Kościoła i państwa w kazaniach ks. Piotra Skargi S.J.</i> Kraków: WAM, 1994.	68, 69
<i>Obraz bibliograficzno-historyczny literatury i nauk w Polsce, od wprowadzenia do niej druku po rok 1830 włącznie</i> . Wystawiony przez Adama Jochera. T.3. Wilno, 1842.	55
<i>Opaliński, Edward.</i> <i>Kultura polityczna szlachty polskiej w latach 1587–1652: system parlamentarny a społeczeństwo obywatelskie</i> . Warszawa: Wydawnictwo Sejmowe, 1995.	68
<i>Pajewski, Janusz.</i> <i>Buńczuk i koncerz: z dziejów wojen polsko-tureckich</i> . Warszawa: Wiedza Powszechna, 1983.	25
<i>Panuś, Kazimierz,</i> ks. <i>Piotr Skarga</i> . Kraków: WAM, 2012.	33, 38, 60, 78, 82
<i>Papée, Fryderyk.</i> <i>Historia miasta Lwowa w zarysie</i> . Lwów: Nakładem gminy król. stol. miasta Lwowa, 1894.	37
<i>Piechnik, Ludowik,</i> ks. SJ. <i>Początki Akademii Wileńskiej: 1570–1599</i> . Rzym: Apud «Institutum historicum Societatis Jesu», 1984.	46, 47, 49, 52, 53, 63

Pismo Święte Starego i Nowego Testamentu w przekładzie polskim w.o. Jakuba Wujka S.J. 3-ie wyd. Kraków: Wyd-wo Apostolstwa modlitwy, 1962.	79
Proceedings of the International Congress Commemorating the Millennium of Christianity in Rus'-Ukraine. General Editors Omeljan Pritsak, Ihor Ševčenko, Miroslav Labunka. Vol. XII–XIII. Harvard Ukrainian Studies. 1988/1989.	160
Ptaszyński, Maciej. «Papież litewskiej reformacji» czy późny humanista? Uwagi na marginesie najnowszej biografii Andrzeja Wolana». KWARTALNIK HISTORYCZNY, r.67, t.3(2010): 107–20.	56
Represje wobec Kościoła w krajach bloku wschodniego: Komuniści przeciw religii po 1944 roku. Pod red. ks. Józefa Mareckiego. Kraków: WAM, 2011.	149
Rott, Dariusz. Bracia czeszy w dawnej Polsce: Działalność literacka – teksty – recepcja. Katowice: Wydawnictwo Uniwersytetu śląskiego, 2002.	19
Ruggieri, Juliusz. «Sprawozdanie ze stanu Królestwa Polskiego złożone świętemu Piusowi V Papieżowi na dworze Zygmunta Augusta za swoim powrotem z Polski r.p. 1568». CZAS: DODATEK MIESIĘCZNY (Kraków), r.3, t.12(1858): 563–618.	34
Schmitt, Henryk. Rokosz Zebrzydowskiego. Lwów: W drukarni Zakł. Narodowego im. Ossolińskich, 1858.	74
[Skarga, Piotr]. Bractwo Miłosierdzia w Krakowie u S. Barbary, Zaczęte Roku Pańskiego, 1584. Miesiąca Octobra: Do którego aby Pan Bóg serca ludzkie wzbudzić raczył... Kraków, 1598.	65
Skarga, Piotr, x. SJ. Kazania na niedziele i święta całego roku. Kraków: w drukarni Andrzej Piotrkowczyka, 1597.	69
Skarga, Piotr S.J. Kazania przygodne z innemi drobniejszymi pracami o różnych rzeczach wszelkim stanom należących. Kraków: Drukaria Andrzeja Piotrkowczyka, 1610.	173
Skarga, Piotr S.J. Kazania przygodne i inne drobniejsze prace. Wilno: Drukarnia Akademicka, 1738.	173
Skarga, Piotr, ks. Kazania sejmowe, także Wzywanie do pokuty obywatelów Korony Polskiej. Kraków: Wydanie Kazimierza Józefa Turowskiego, 1857.	70, 71, 72
Skarga, Piotr, x. SJ. Na Moskiewskie zwycięstwo kazanie i dzięki Panu Bogu czynione w Wilnie, w dzień ś. Jakuba, 1611, na przyjazd szczęśliwy Króla I.M. Kraków: W drukarni Andrzeja Piotrkowczyka, 1611.	75, 76
Skarga, Piotr. O jedności Kościoła Bożego pod jednym pasterzem i o greckim i ruskiem od tej jedności odstąpieniu oraz Synod Brzeski i obrona Synodu Brzeskiego. Wyd. 6. Kraków: Nakł. Ludwika Bobra, 1885.	174
[Skarga, Piotr, x. SJ]. Synod Brzeski. Kraków: W drukarni Piotrkowicza, 1597.	130, 173
Skarga, Piotr, x. SJ. Wzywanie do jednej zbawiennej wiary, do którego przykład się może wzywanie do pokuty. Kraków: W drukarni akademickiej, 1835.	76
Skarga, Piotr, ks. SJ. Żywoty świętych polskich. Kraków: WAM, 2011.	34, 43
Skarga, Piotr, SJ. Żywoty świętych Starego i Nowego Zakonu na każdy dzień przez cały rok. T.1–4. Kraków: Wydawnictwo księży jezuitów, 1933–1936.	66, 88

Słownik geograficzny Królestwa Polskiego i innych krajów słowiańskich. T.9. Warszawa: Nakł. Władysława Walewskiego, 1888.	39
Stankiewicz, Zbigniew, abp. «Działalność Piotra Skargi w Rydze». [W wyd.:] Rzecz o dziele Piotra Skargi: Słowo o duchowości, patriotyzmie i wychowaniu. Kraków: Akademia Ignatianum; WAM, 2012	62
Szady, Bogumił. Prawo patronatu w Rzeczypospolitej w czasach nowożytnych. Lublin: LIBER, 2003.	38
Szczucki, Lech. «Jan Licinius Namysłowski. Studium z dziejów antytrynitaryzmu litewskiego na przełomie XVI i XVII wieku». [W wyd.:] Studia nad arianizmem. Warszawa: PWN, 1959 : 131–57.	50
Tazbir, Janusz. Piotr Skarga: szermierz kontrreformacji. Warszawa: Wiedza Powszechna, 1978.	13, 33, 34, 38, 42, 53, 56, 57, 60, 61, 65, 67, 73, 76
Tazbir, Janusz. «Zagłada ariańskiej “stolicy”». [W wyd.:] Odrodzenie i reformacja w Polsce. T.6, 113–38. Warszawa, 1961.	19
The Moscovia of Antonio Possevino, SJ. Transl. with critical introduction and notes by Hugh F. Graham. Pittsburg: University Center for International Studies; University of Pittsburg, 1977.	62
Tyszkowski, Kazimierz. Stefan Batory. Lwów: Nakładem macierzy Polskiej, 1933.	60, 95
Uczniowie-sodalisci gimnazjum jezuitów w Brunsberdze (Braniewie) 1579–1623. Oprac. Marek Ingłot SJ przy współpracy Ludwika Grzebienia SJ. Kraków, 1998.	42
Washburn, Christian D. «St. Robert Bellarmine, Conciliarism, and the Limits of Papal Power». PERICHORESIS. vol.18.6(2020): 21–40.	83
Wilbur, Earl Morse. A History of Unitarianism. Vol.2: Socinianism and its Antecedents. Cambridge: Harvard University Press, 1977.	19
Yannou, Harvé. Jezuici i towarzystwo. Przekł. Bolesław Dyduła SJ. Kraków: WAM, 2010.	41
Z dziejów szkolnictwa jezuitskiego w Polsce: Wybór artykułów. Kraków: WAM, 1994.	42
Zahajkiewicz, Marek T., ks. «Chrzest Litwy: Wprowadzenie. Problem chrztu Litwy w historiografii». [W wyd.:] Chrzest Litwy: Geneza. Przebieg. Konsekwencje. Pod red. ks. Marka T. Zahajkiewicza. Lublin: KUL, 1990 : 33–56.	47
Zamoyski, Adam. Warszawa 1920. Nieudany podbój Europy. Kłęsa Lenina. Warszawa: Wydawnictwo Literackie, 2009.	148

ПОКАЖЧИК ІМЕН

А

- Аберкромбі, Роберт 65
Августин Аврелій, єпископ 217, 223, 227, 229, 231, 235, 237,
239, 245, 249, 253, 261, 275, 285, 289, 307, 493, 495, 747, 749
Августин Кентерберійський, архієпископ 249, 747
Авксентій Віфінський 289
Аврелій Пруденцій Клемент 291, 778
Агапіт I, папа Римський 84, 209, 325, 387, 691, 743, 746, 771
Агафангел Вірменський 103
Агафон, папа Римський 84, 209, 319, 621, 744
Адріян I, папа Римський 85, 211, 297, 319, 329, 365, 391, 407, 491, 695, 743
Адріян II, папа Римський 85, 96, 211, 319, 329, 417, 429, 555, 697, 743
Адріян IV, папа Римський 245, 743, 754
Адріян Болгарський, єпископ 447
Акакій, патріарх Константинопольський 335, 744, 755, 756
Алабіано, Гарсія 63
Аларих, король вестготів 760
Александр I, цар 61
Алоїзіо Ліппомано, єпископ 41
Альберт Табор, єпископ Віленський 744
Альбрехт Бранденбурзький, архієпископ 15
Альбрехт, герцог Пруссії 48
Амвросій Меодіоланський, єпископ 253, 261, 279, 285, 289, 305,
307, 493, 495, 591, 744, 757
Анакліт, папа Римський 237, 309, 745, 766
Анастасій I Дикор, імператор 85, 211, 393, 615
Анастасій I, єпископ Фессалонік 335, 745
Анастасій I, папа Римський 239, 745
Анастасій II, імператор Східної Римської імперії 745
Анастасій III Синаїт 489, 745
Анастасій, патріарх 393, 745
Анастасій Синаїт 101, 211, 683, 745
Анатолій, патріарх 375, 377, 379, 381, 383, 385, 387, 621, 745, 748, 769
Анджей Носковський, єпископ 44
Андрій, настоятель коптського монастиря 103, 521, 764
Андронік I Комнін, імператор 744, 761
Андронік II Палеолог, імператор 748
Андронік III Палеолог, імператор Східної Римської імперії 703, 745
Анна (Агнеса) Французька 744, 755, 761

Анна Ягеллонка 45
 Ансельм Кентерберійський, архієпископ 251, 309, 699, 745
 Антим I, патріярх 85
 Антоній Великий (Єгипетський) 249, 746, 759
 Антоній Каналс 251, 746
 Антонін П'єроці, архієпископ Флоренції 245, 251, 746
 Антонович, Володимир 145
 Анфим I, патріярх 209, 295, 325, 327, 387, 613, 691, 743, 746, 783
 Аполінарій, єпископ Лаодії Сирійської 746, 786
 Арій 19, 85, 209, 746, 754
 Арістотель 27, 35, 255, 746
 Аркадій, єпископ 315, 746
 Аркадій, імператор Східної Римської імперії 753
 Арнобій Афр 289, 746
 Арсакій Тарсійський, архієпископ Константинополя 323, 747
 Аса, цар 201, 747
 Аттіла 387, 747, 769
 Афанасій Александрійський, єпископ 90, 91, 101, 117, 211, 235, 243,
 245, 255, 275, 289, 299, 305, 313, 321, 331, 333, 485, 487, 491, 495,
 533, 573, 641, 683, 691, 746, 747, 766, 776, 785

Б

Бадвін I Фландрський, імператор Латинської імперії 463, 747
 Бандера, Степан 168
 Бантиш-Каменський, Микола 142
 Барадей, Яків 519, 762
 Барвінський, Олександр 147
 Барда 695, 697
 Беда Преподобний 235, 251, 309, 437, 748
 Бейковський, Ян, о. 39
 Беллярміно, Роберто 83, 86, 139, 143
 Бенедикт XIII, антипапа 744
 Бенедикт Нурсійський 245, 251
 Бернард Клервоський 235, 251, 279, 285, 309, 701, 748
 Бернард Мацейовський, архієпископ 58, 113, 157, 629, 659, 769
 Бернардо Толомеї 251, 749
 Біднов, Василь 27
 Бірковський, Фаб'ян, о. 77
 Бобер, Людвік, о. 174
 Боїм, Бенедикт Павло 140
 Бокша, Павло 63
 Бонавентура, кардинал 251, 749
 Бона Сфорца 16, 36
 Бонголт, Йоганн 16
 Боніфатій, архієпископ Майнца 245, 749, 758

Боніфачій I, папа Римський 307, 749
 Борджіа, Франческо 44
 Борис Гудзяк, митрополит 158, 161
 Борис I Михайл, князь 96
 Бределев, Олексій, о. 165
 Броневський, Мартин 131
 Будний, Шимон 49, 50
 Буковський, Юліян 14

В

Вази 82
 Валенса, Лех 167
 Валенс Мурсійський, єпископ 683, 785
 Валентин (гностик) 253, 786
 Валентиніян III, імператор Західної Римської імперії 311, 784, 786
 Валентинович (Любчик), Анна 167
 Валент II, імператор 754
 Валер'ян, римський імператор 768, 782
 Валер'ян Протасевич-Сушковський, єпископ 51, 56, 571, 786
 Ванда, княжна 259, 786
 Варлаам Калабрійський 127, 703
 Варшевицький, Станіслав 52, 53
 Василід, єпископ Емерити-Августи 333, 748, 755
 Василій I Македонянин, імператор Східної Римської імперії 85, 96, 211, 417, 419, 421, 423, 425, 697, 748
 Василій Великий, архієпископ Кесарії Каппадокійської 90, 101, 117, 211, 249, 275, 281, 299, 301, 441, 485, 493, 495, 573, 679, 683, 748
 Василій, диякон 379, 381, 385, 748
 Василь Суразький (псевдонім) 127
 Вацлав I, князь 251, 785
 Велевицький, Ян 32
 Великий, Атанасій, о. 156
 Велізарій Флавій 325, 748, 782
 Вендланд, Йоганн 16
 Вишенський, Іван 27, 109, 132, 133, 146, 170
 Вишневецький, Адам 74
 Вишневецький, Костянтин 74
 Віг'лій, папа Римський 84, 209, 319, 325, 327, 335, 786
 Вікентій, диякон 611, 786
 Вікентій, легат папи Римського 313, 786
 Віктор I, папа Римський 91, 321, 691, 786
 Віктор Вітенський, єпископ 309, 785
 Вільгельм Тірський, архієпископ 701, 758
 Вінсент Ферер 746
 Віссаріон Нікейський, митрополит 211, 489, 495, 503, 565, 749

Віталій II, патріярх Антіохійський 307, 786
 Вітон, легат папи Римського 313, 786
 Владислав I Локетек, король Польщі 787
 Владислав II Ягайло, король Польщі 39, 47, 50, 761, 787
 Владислав III Варненчик, король 31, 205, 657, 711, 787
 Возняк, Михайло 147, 154
 Войтех, єпископ Празький 245, 787
 Волян, Андрій 56
 Володимир Святославич (Великий), князь 97, 421, 423, 783, 787
 Вуек, Якуб, о. 45, 53, 79

Г

Габсбурги 36, 82, 95
 Гай Юлій Цезар 257, 764
 Галан, Ярослав 150, 155
 Гарсес, Домінік де Гусман 251, 723, 752
 Гегезип 289, 753
 Герге, Якуб 16
 Гедеон Балабан, єпископ Львівський 58, 113, 114, 121, 133, 641, 735, 747
 Геннадій II Схоларій, патріярх Константинопольський 117, 119, 211, 303, 537, 539,
 561, 681, 685, 689, 697, 703, 709, 711, 715, 717, 719, 723, 725, 757
 Генрих III Валуа 20, 21, 46, 83
 Генрих IV 758
 Георгій, священник 319, 757
 Гербест, Бенедикт 29–31, 125, 144, 157, 160, 162, 163, 164
 Гербурт, Станіслав 31
 Герман I, патріярх Константинопольський 393, 757
 Герман Загорський, архієпископ Полоцький 113, 759
 Гермоген, архієпископ 115, 629, 653
 Геродот 255, 759
 Гійом Дюран, єпископ Манда 703, 752
 Гінкмар, архієпископ Реймський 427, 760
 Гліка 703
 Гогенцоллерни 15
 Голубев, Степан 132, 144
 Гомер 255, 259, 760
 Гонорій, імператор Західної Римської імперії 597, 760
 Горбачов, Михайло 159
 Горміза, папа Римський 753
 Гостоунський, Балтазар 42, 46, 52
 Граціян, імператор Західної Римської імперії 339, 757
 Григора, Никифор 211, 457, 467, 701, 703, 757
 Григорій I Великий (Двоєслов), папа Римський 235, 245, 249, 251, 291,
 309, 335, 387, 389, 447, 449, 615, 747, 758, 762, 775
 Григорій II, папа Римський 245, 393, 395, 758

Григорій III, папа Римський 245, 329, 395, 758
 Григорій VII, папа Римський 251, 758
 Григорій X, папа Римський 467, 555, 701, 758
 Григорій XI, папа Римський 37, 99
 Григорій XII, папа Римський 744, 762
 Григорій XIII, папа Римський 56, 114, 125, 635, 758
 Григорій XIV, папа Римський 65, 88
 Григорій Богослов (Назіанзин), єпископ 90, 117, 223, 275, 281,
 285, 301, 493, 495, 573, 675, 679, 685, 713, 757, 770, 773
 Григорій Болгарин, митрополит 26
 Григорій Ніський, єпископ 249, 435, 495, 758
 Григорій Палама 748, 757
 Григорій Просвітитель, католикос 102, 515, 517, 758
 Григорій Турський 291
 Григорій Цамблак, митрополит 51
 Григорій Чудотворець (Неокесарійський), єпископ 249, 515, 758
 Грушевський, Михайло 146
 Гус, Ян 19, 760

Г

Гваньїні, Алессандро 51
 Гедиміновичі 46
 Геласій I, папа Римський 335, 756
 Гільтебрандт, Петро 144
 Годунов, Борис 128
 Годфрі з абатства Сен-Віктор 251, 757
 Голяян, Зигмунт, о. 174
 Гостомський, Ієроним 57
 Гродзіцький, Станіслав 64
 Густав II Адольф, король 64

Д

Давид, цар 751, 755, 764, 780
 Дамасій I, папа Римський 84, 94, 209, 289, 295, 305, 307, 313, 315,
 317, 331, 367, 369, 371, 373, 375, 693, 751, 756, 770, 776
 Дарій, цар 751
 Демофіл, архієпископ Константинопольський 613, 751
 Децій, римський імператор 751
 Джованні Франческо Коммендоні, нунцій 52, 779
 Джуліо Руг'єрі 34
 Дзьвігай, Чеслав 73
 Димитрій Туптало, митрополит 141
 Дідим Александрійський 101, 211, 487, 489, 752
 Діоклетіян, римський імператор 325, 397, 517, 746, 752, 780, 786
 Діонісій Ареопагіт 489, 493, 751

Діонісій Збіруйський, єпископ Холмський і Белзький 113, 629, 752
 Діонісій I, патріарх 26
 Діонісій Коринтський, єпископ 289, 751
 Діоскор Александрійський, патріарх 381, 691, 739, 752
 Длугош, Ян 89
 Дмитро 759
 Довга, Лариса 165
 Домінік Тривентський, єпископ 425, 752
 Донат, єпископ Остії 319, 752
 Дорогостайський, Миколай 61
 Дорофей, митрополит Митиленський 503, 773
 Дорофейович, Гаврило 131
 Дорошкевич, Олександр 148
 Древинський, Лаврентій 637, 752
 Дунстан, архієпископ Кентерберійський 251, 752

Е

Едвард Мученик, король Англії 251, 753
 Езоп 755
 Елевтерій, папа Римський 237, 753
 Еліяким 277, 759
 Епіфаній, патріарх Константинопольський 689, 753
 Епіфаній Кіпрський, єпископ 90, 101, 117, 211, 229, 239, 275,
 279, 283, 289, 299, 333, 435, 487, 679, 683, 753
 Еразм Роттердамський 17

Є

Євагрій Понтійський 315, 755
 Євгеній II, папа Римський 787
 Євгеній III, папа Римський 245, 285, 309, 754
 Євгеній IV, папа Римський 25, 85, 101, 103, 211, 471, 473, 515,
 519, 521, 523, 525, 527, 533, 547, 555, 707, 711, 754
 Євдоксій Антіохійський, архієпископ Константинопольський 613, 753
 Євдоксія, імператриця 321, 323, 691, 746, 751, 753
 Євномій, єпископ 485
 Євсевій Кесарійський (Памфил), архієпископ 211, 237, 281, 287,
 289, 321, 435, 691, 745, 753, 754, 775, 780
 Євсевій Нікомідійський, архієпископ Константинопольський 613, 754
 Євсевій Пимін (псевдонім) 139
 Євтихій 85, 91, 209, 235, 295, 325, 377, 519, 531, 613, 743, 752, 754
 Євтихій, патріарх Константинопольський 319, 613, 754
 Євфимій Сардський, митрополит 283, 754
 Єзекія, цар 201, 755, 759
 Сло-Малинський, Матвій 631, 637, 639, 770

Єремія II Транос, патріярх Константинопольський
101, 120, 128, 173, 497, 643, 727, 737, 763
Єремія Могила, господар Молдови 779
Єровоам, цар 403, 759
Єроним Стридонський 233, 235, 237, 249, 255, 265, 285, 289, 307, 487, 493, 752
Єронім Бользек 249, 749
Єрьомін, Ігор 133
Єфремов, Сергій 147, 148

Ж

Жак, Шимон 49
Жила, Володимир 160

З

Завітневич, Володимир 143
Загайко, Петро 152
Замойський, Ян 67, 68
Захарія Ананійський, єпископ 411, 787
Захарія Копистенський 138, 735
Збігнев Олесницький, єпископ 103, 537, 711, 787
Зборовські 95
Зебжидовський, Миколай 66, 74
Зизиній, антипапа 597, 787

І

Іва Едеський 754, 771, 786
Іван IV Грозний, цар 74, 778
Іван Павло II, папа Римський 159
Іван Хома, єпископ 157
Ігнатій, протопоп 131
Ігнатій Богоносець, єпископ Антіохії 289, 760
Ігнатій, патріярх Константинопольський 96, 211, 329, 331, 409, 411,
415, 417, 419, 695, 697, 747, 748, 760, 779, 787
Ігор Ісіченко, архієпископ 164, 165
Іларій Піктавійський, єпископ Пуатьє 275, 333, 493, 495, 759
Іларіон Великий 249, 759
Ілля Куча, митрополит 80
Інноцентій I, папа Римський 91, 265, 301, 321, 335, 685, 687, 691, 751, 760
Інноцентій II, папа Римський 455, 701, 760
Інноцентій III, папа Римський 297, 463, 555, 760
Іоан I, патріярх Антіохійський 295, 315, 763, 782
Іоан II, папа Римський 305, 339, 763
Іоан III, патріярх 387, 389, 447, 449, 495
Іоан IV Посник, патріярх Константинопольський 94, 762
Іоан VIII Палеолог, візантійський імператор 85, 103, 119, 211, 365,
473, 493, 501, 525, 537, 545, 657, 707, 711, 713, 715, 763, 765

- Іоан VI, патріярх Константинопольський 393, 745, 762
 Іоан XI Векк, патріярх Константинопольський 100, 211, 467, 469, 471, 489, 703, 748
 Іоан XI, патріярх Коптської Православної Церкви 519, 521, 762
 Іоан Богослов 760, 762, 763
 Іоан Дамаскин 101, 211, 229, 491, 751
 Іоан, диякон 319, 762
 Іоан з Беверлі, єпископ 251, 763
 Іоан Золотоустий, архієпископ Константинопольський 90, 91, 117, 211, 223, 235, 255, 265, 269, 275, 279, 283, 289, 291, 301, 321, 323, 335, 433, 435, 489, 493, 573, 679, 681, 685, 687, 691, 723, 746, 750, 753, 756, 760, 778, 783
 Іоан Зонара 211, 319, 329, 393, 405, 691, 787
 Іоан Феоділакт 493
 Іона Протасевич-Островський, митрополит 80
 Іпатій Потій, митрополит Київський 67, 113, 129, 131, 136, 144, 145, 156, 629, 659, 759
 Іпполіто Альдобрандіні, нунцій 65
 Ірина, візантійська імператриця 85, 95, 211, 329, 365, 405, 407, 409, 761, 767
 Іриней Александрійський 217, 227, 235, 287, 289, 299, 321, 493, 683, 691
 Іриней Ліонський 90, 117, 761, 775
 Ісаак II Ангел, імператор Східної Римської імперії 461, 744, 761
 Ісидор Гіспальський, архієпископ 289, 291, 761
 Ісидор, митрополит Київський 25, 26, 101, 103, 104, 119, 131, 138, 471, 473, 503, 537, 537–541, 545, 575, 657, 711, 729, 761
 Ісократ 255, 761

Й

- Йоаникій Галятовський 140
 Йов Борецький, митрополит 131
 Йона Глезна, архієпископ 26
 Йона Гоголь-Богушевич, єпископ Пінський і Турівський 629, 762
 Йона Гоголь, єпископ 113
 Йона, патріярх 26
 Йона Протасевич-Островський, митрополит 51
 Йосафат Кунцевич, архієпископ 127
 Йосафат, цар 201, 764
 Йосиф Верещинський, єпископ 21
 Йосиф I Болгаринович, митрополит Київський 26, 744
 Йосиф I Галесіот, патріярх Константинопольський 467, 764
 Йосиф II, патріярх Константинопольський 100, 103, 104, 119, 131, 365, 473, 499, 503, 505, 507, 537, 543, 573, 657, 707, 764
 Йосиф Сліпий, митрополит 157
 Йосія, цар 201, 764

К

- Казимир III Великий, король 24, 37, 50
 Казимир IV Ягеллончик, король 25
 Кальвін, Жан 17–18, 49, 54, 92, 233, 249, 253, 765
 Кампана, Джованні Паоло 66
 Канізії, Петро 23, 36, 42
 Карл I Великий, король Західної Римської імперії 94, 257, 365, 391, 395, 397, 407, 743, 765, 768
 Карл II Лисий, імператор Західної Римської імперії 85, 211, 765
 Карло Борromeо, кардинал 52
 Катерина II 142
 Катерина Медичі 20
 Катерина Сієнська 251, 765
 Кедрин, Георгій 211, 313, 407, 419, 749
 Киліян 245, 766
 Кипріян Карфагенський, єпископ 221, 223, 231, 255, 275, 285, 305, 333, 337, 493, 748, 750, 755, 756, 767, 782
 Кирило I Александрійський, архієпископ 90, 101, 117, 211, 283, 303, 315, 335, 487, 493, 495, 501, 679, 685, 691, 713, 719, 750, 763, 782
 Кирило Єрусалимський, архієпископ 117, 211, 253, 283, 289, 435, 501, 679, 713, 750
 Кирило Терлецький, єпископ 67, 113, 128, 145, 156, 629, 659, 750
 Кирило Філософ 97, 118, 421, 699, 743, 750, 771, 772
 Кир, патріярх Константинопольський 391, 751
 Кир, цар 751
 Кишка, Ян 50
 Кінан, Едвард 125
 Климент I, папа Римський 237, 289, 309, 766
 Климент VIII, папа Римський 65, 129, 629, 657, 659, 665, 766, 781
 Климент XIV, папа Римський 61
 Клирик Острозький (псевдонім) 29, 130
 Кнопкен, Андреас 62
 Коженювський, Юзеф 166
 Колосова, Вікторія 155
 Конон, папа Римський 245, 766
 Констант II, імператор 327
 Константин I Великий, римський імператор 84, 209, 313, 367, 373, 397, 401, 403, 515, 517, 609, 611, 613, 617, 765, 766, 767, 782
 Константин II, патріярх Константинопольський 85, 211, 393, 615, 767
 Константин IV, імператор Східної Римської імперії 84, 209, 621, 766
 Константин V Копронім, імператор Східної Римської імперії 393, 395, 405, 615, 766, 767, 781
 Константин VI, імператор Східної Римської імперії 85, 211, 365, 405, 409, 761, 767
 Константин XI Палеолог, візантійський імператор 103, 537, 539, 715, 767
 Константин, папа Римський 389, 391, 393, 767
 Констанцій II, римський імператор 641, 755, 766, 769

Копітар, Варфоломей 130
 Корнелій, папа Римський 305, 333, 767, 774
 Королько, Мирослав 59
 Косинський, Кшиштоф 775
 Костка, Станіслав 23, 42
 Костомаров, Микола 141, 144
 Котляревський, Іван 169
 Коялович, Михайло 142
 Кравченко, Олег, о. 160
 Кранмер, Томас 17
 Кречотень, Володимир 155
 Кромер, Мартин 39
 Ксавер, Франциск 88
 Ксанфопул, Никифор Калліст 211, 313, 321, 323, 691, 773
 Кульвець, Абрагам 48
 Курань, Міхал 165
 Курбський, Андрій 125, 756
 Кшижановський, Юліян 28

Л

Лаврентій, архидиякон 291, 611, 768
 Лазар Баранович, архієпископ 140
 Лактанцій 289, 768
 Ласький, Ян 17
 Лев I Великий, папа Римський 84, 94, 209, 279, 285, 289, 291, 295, 303, 317, 335, 339, 375, 377, 379, 381, 385, 387, 449, 493, 495, 519, 531, 621, 691, 747, 765, 769, 778, 779
 Лев III Ісавр, імператор 393, 395, 757, 745
 Лев III, папа Римський 365, 397, 685, 768
 Лев IV Хозар, імператор Східної Римської імперії 405, 761, 768, 776
 Лев V, папа Римський 768
 Лев V Вірменин, імператор Східної Римської імперії 673, 746
 Лев VI Філософ, імператор Східної Римської імперії 697, 768
 Лев IX, папа Римський 99, 429, 445, 447, 455, 457, 593, 597, 611, 699, 768
 Лев X, папа Римський 251, 768
 Лев, архидиякон 331
 Лев, архієпископ Охридський 445, 768, 785
 Лев Кревза 137
 Лев, посол імператора 411, 768
 Левченко-Комісаренко, Тетяна 165
 Леопард Анконський, єпископ 425, 769
 Леополіт, Ян (мол.) 35
 Лех II 786
 Лещинські 19
 Ліберій, папа Римський 755
 Ліп, папа Римський 237, 309, 766, 769

Лойола, Ігнатій, св. 12, 22, 36, 43, 44, 756
 Лосієвський, Ігор 165
 Луї VII, король Франції 744
 Луценцій, єпископ Ерколанський 375, 769
 Луціян, єпископ 379, 381, 385, 769
 Людовик VII Молодий, король Франції 459, 755, 761
 Людовик II, імператор Священної Римської імперії 413, 769
 Лютер, Мартін 14–16, 48, 49, 54, 62, 92, 229, 231, 233, 235, 249, 251, 253, 271, 768, 769
 Лютпранд, король лангобардів 395, 769
 Лятерна, Мартин, о. 60

М

Маджіо, Лоренцо 44, 52
 Макарій, митрополит 51
 Макарій, сщмч. 26
 Македоній I, архієпископ Константинопольський 209, 369, 613, 769
 Македоній II, патріярх 85
 Максим Грек, св. 127
 Максим, єпископ Вірменський 455
 Максиміліян II Габсбург 95
 Максиміліян III Габсбург 66, 67, 95
 Максиміліян, римський імператор 780
 Максим Кинік, архієпископ Константинопольський 373, 613, 770
 Максим Сповідник 285, 289, 573, 770
 Малахія з Арми, архієпископ 251, 770
 Малишевський, Іван 132
 Малхер 189, 770
 Малушицький, Василь 127
 Мануїл I Комнін, імператор Східної Римської імперії 100, 283, 459, 753, 754, 770, 785
 Марк Аврелій, римський імператор 777
 Марк Ефеський, митрополит 102, 103, 119
 Маркелл I, папа Римський 313, 770
 Маркіон 753, 771
 Маркіон Синопський 253, 333, 771
 Маркіян, імператор Східної Римської імперії 84, 209, 317, 375, 379, 519, 748, 769, 771, 778
 Марко Ефеський, митрополит 483, 495, 499, 503, 507, 509, 511, 537, 587, 709, 715, 737, 771
 Мартин I, папа Римський 327, 329, 553, 770
 Мартин Турський, єпископ 249, 770, 782
 Матейко, Ян 69
 Махновець, Леонід 155
 Мацей із Мехова 537, 539, 711, 772
 Мелетій, єпископ Лікополя 307, 771
 Мелетій Піга, патріярх 132, 133
 Мелетій Смотрицький, архієпископ 28, 29, 131, 136

- Мелецький, Миколай 60
 Мефодій Солунський 97, 118, 421, 699, 743, 771, 772
 Мечислав I, князь 421, 772
 Микита I, патріярх Константинопольський 85, 211, 393, 615, 773
 Микита, єпископ Халкідонський 673, 774
 Миколай I, папа Римський 327, 329, 409, 411, 413, 415, 417, 419, 421, 427,
 447, 623, 691, 695, 697, 699, 747, 760, 768, 769, 772, 776, 779, 787
 Миколай V, папа Римський 104, 539, 545, 715, 717, 772
 Миколай, архієпископ Мир Лікійських 66, 249, 772
 Миколай Толентинський 251, 773
 Мисаїл, архієпископ 26
 Михаїл I Керуларій, патріярх Константинопольський 99, 118, 445, 447, 593, 699, 772
 Михаїл II Трава, імператор Східної Римської імперії 409, 687, 772
 Михаїл III П'яниця, імператор Східної Римської імперії 409, 411, 415,
 417, 421, 447, 623, 695, 697, 747, 760, 768, 772, 772
 Михаїл VIII Палеолог, імператор Східної Римської імперії 467, 471, 701, 772
 Михаїл Рангаве, візантійський імператор 760
 Михайло Копистенський, єпископ Перемиський 58, 113, 114, 121, 641, 767
 Михайло Рагоза, митрополит Київський 113, 121, 156, 629, 763, 772
 Мицько, Ігор 127, 131
 Мишанич, Олекса 155, 157
 Міна, патріярх Константинопольський 295, 325, 387, 691, 771
 Мнішек, Єжи 74
 Мойсієнко, Віктор 125
 Мотовило 125, 143

Н

- Навархус, Якуб 521, 523, 525, 773
 Навуходоносор II, цар 287, 517, 751, 773
 Назарко, Іринеї, о. 156
 Наливайко, Северин 775
 Нектарій, патріярх Константинопольський 369, 773
 Нерон, римський імператор 287, 291, 611, 773, 775
 Несторій, архієпископ Константинопольський 85, 91, 209, 235, 295,
 303, 315, 325, 335, 377, 517, 519, 531, 613, 691, 763, 773
 Нечуй-Левицький, Іван 120
 Никифор I, патріярх Константинопольський 746
 Никифор Влеммід 211, 469, 489, 703, 749
 Никодим, настоятель монастиря 523, 525, 774
 Ніка, Оксана 165
 Нікіта Хоніят 459, 699, 701, 705, 774
 Ніколас Сандерс 104
 Німчук, Василь 125
 Новаціян 774
 Новомисловський, Ян Ліциній 50

О

- Обірек, Єжи, о. 164
 Обірек, Станіслав 69
 Огоновський, Омелян 145
 Олег, князь 768
 Олександр III, папа Римський 100, 459, 461, 744
 Олександр V, антипапа 744
 Олександр VI, папа Римський 24, 111, 607, 744
 Олександр Ягеллончик, великого князя Литовський 744
 Олексій I Комнін, імператор Східної Римської імперії 459, 774
 Олексій II Комнін, імператор Східної Римської імперії 118, 701, 744, 761
 Олексій III Ангел, імператор Східної Римської імперії 461, 744, 761
 Олексій IV Ангел, імператор Східної Римської імперії 100, 461, 463, 744
 Олесницький, Миколай 17
 Ольгерд, князь 50
 Онисифор Дівочка, митрополит 51, 763
 Опат Мілевітський, єпископ 239, 285, 309, 774
 Орест Левицький 145
 Оріген 90, 117, 275, 281, 289, 435, 677, 755, 758, 774, 780
 Оріховський, Станіслав 30, 162
 Оршак, Іжегож 17
 Осій Кордубський, єпископ 313, 760
 Острозька, Катерина 80, 765
 Острозький, Костянтин Василь, князь 80, 81, 112, 113, 114, 124, 125, 130, 131, 173, 175, 758, 762, 763, 765, 770, 775, 783
 Острозький, Костянтин, князь 50, 81, 766, 775
 Острозький, Олександр, князь 125, 126
 Острозький, Януш 80, 763
 Острозькі 126
 Остророги 19

П

- Павлин Антіохійський, патріарх 307, 775
 Павло I Сповідник, архієпископ Константинопольський 91, 333, 776
 Павло II, патріарх Константинопольський 85, 91, 209, 305, 321, 327, 329, 393, 615, 776, 784
 Павло III, патріарх Константинопольський 780
 Павло III, папа Римський 22, 41
 Павло IV, патріарх Константинопольський 329, 405, 775
 Павло V, папа Римський 42
 Павло Диякон 391, 437, 775
 Павло Тарло, архієпископ 37, 38, 40
 Падура, Томаш 166
 Папій Єраполський, єпископ 287, 775
 Паранько, Ростислав 175

- Парасхес-Кантакузин, Никифор 114, 121, 122, 637, 639, 641, 735, 737, 774
Пасхазій, єпископ Лілібея 375, 775
Пасхалій I, папа Римський 687, 775
Патрило, Ісидор, о. 156
Паулін Ноланський, єпископ 291, 775
Пахімер 701
Пелагій II, папа Римський 94, 387, 449, 615, 776
Пелешенко, Юрій 165
Петро II, патріярх Александрійський 369, 776
Петро Аркудій 157
Петро, архиєпископ 319, 777
Петров, Микола 123
Петро Даміяні, єпископ 251, 777
Петро Кнафей, патріярх 691
Петро Мишковський, єпископ 18, 64
Петро, монах 103
Петро Мученик 251, 777
Петро, настоятель 319, 777
Петро, патріярх Александрійський 755
Петро, патріярх Антіохійський 755, 776
Петро, священник 319, 777
Пехнік, Людвік 53
Пер I, архиєпископ Ліонський 455, 777
Піпін, Олександр 144
Пирр, патріярх Константинопольський 85, 91, 209, 327, 329, 615, 777
Підручний, Порфирій, о. 156
Пій I, папа Римський 321, 333, 777
Пій II, папа Римський 26, 104
Пій V, папа Римський 44
Пій VII, папа Римський 61
Пікарський, Адріан 140
Платон 27, 255, 777
Паутарх 255, 778
Повенський, Ян 32
Поліхроній 331, 778
Полонська-Василенко, Наталія 27
Помазан, Ігор 165
Поплавська, Наталя 163
Поссевіно, Антоніо, о. 61, 62, 114, 142, 157, 635, 778
Потенцій, єпископ 335, 778
Пріцак, Омелян 158, 159
Проект, єпископ 315, 778
Прока, архиєпископ Константинопольський 495, 778
Проспер Тірон 237, 309, 315, 778

Пульхерія, імператриця Східної Римської імперії 385, 778
 Пьотркович, Анджей 113, 173
 П'ясти 33

Р

Рабб, Юст, о. 115, 651, 778
 Радзивілл, Барбара 48
 Радзивілли 16, 18, 28, 52, 56
 Радзивілл, Катерина 77
 Радзивілл, Миколай (Рудий) 49, 56
 Радзивілл, Миколай Христофор (Сирітка) 56, 79, 113, 181, 629, 659, 779
 Радзивілл, Миколай Христофор (Чорний) 18, 48, 57, 79, 779
 Радзивілл, Ольбрахт 56
 Радзивілл, Станіслав 56
 Радзивілл, Христофор Миколай (Перун) 765
 Радзивілл, Юрій 56, 63
 Радульф, пап'ярх Антіохійський 455, 778
 Раймунд де Пуатьє, князь 779
 Ратберт, архієпископ Арля 251, 779
 Рей, Миколай 29
 Ренат, священник 303, 685, 779
 Репегалан, Станіслав 48
 Ровоам, цар 205, 759, 764, 779
 Родоальд, єпископ Порто-Санта Руфіна 411, 779
 Роздражевський, Станіслав 45
 Ромуальд 251, 779
 Рутка, Теофіл 140
 Руфін Аквілейський 229, 780

С

Савська цариця 523, 780
 Саккі, Бартоломео (Платина) 245, 329, 391, 393, 395, 409, 411, 415, 417, 425, 459, 461, 467, 539, 541, 777
 Саккіні, Франческо 42
 Сакович, Касіян, о. 29, 127, 139
 Сальмерон, Альфонсо 23, 41
 Сапіга, Лев 57, 113, 629, 659, 780
 Сауд, цар 780
 Святослав Ігоревич, князь 783
 Себастьян, св. 251, 780, 782
 Сенека 255, 780
 Сервет, Мігель 18
 Сергій I, папа Римський 437, 780
 Сергій I, пап'ярх Константинопольський 85, 91, 209, 329, 519, 615, 750, 780
 Сергій II, папа Римський 765

- Сергій II Студит, патріярх Константинопольський 750
 Сененський, Ян 19
 Серяков, Сергій 165
 Сигізмунд I Старий, король 14, 16, 36, 39, 83, 788
 Сигізмунд II Август, король 16, 20, 36, 39, 45, 48, 51, 59, 72, 83, 151, 788
 Сигізмунд III Ваза, король 33, 57, 58, 66, 72, 73, 75, 76, 82, 87, 95,
 113, 129, 173, 629, 659, 749, 775, 781
 Сикст III, папа Римський 331, 782
 Сикст IV, папа Римський 26
 Сикст V, папа Римський 65
 Сильверій, папа Римський 139, 325, 553, 782
 Сильвестр I, папа Римський 84, 209, 313, 367, 371, 515, 517, 617, 782
 Сильвестр II, папа Римський 781
 Сильвестр, іподиякон 425, 782
 Симеон Метафраст 101, 117, 211, 489, 673, 723, 780
 Симеон, митрополит 26
 Симон чаклун 249, 289, 782
 Сиріцій, папа Римський 239, 309, 782
 Сінкевич, Наталія 165
 Скабланович, Микола 143
 Скарга, Михайло 32, 33
 Скарга, Петро, о. 11, 13–175, 781
 Скарга, Францішек 33
 Смотрицький, Герасим 125
 Смотрицький, Максим 130
 Собеські 77
 Созомен 90, 211, 305, 313, 331, 333, 691, 781
 Соколовський, Станіслав 102, 497, 781
 Сократ Схоластик 211, 319, 337, 781
 Соломон, цар 205, 779, 780
 Социн, Фавст 19
 Спицімір Лелівіта 783
 Сталін 149
 Станіслав Гозій, єпископ 23, 42, 162, 164, 779
 Станіслав Гомолінський, єпископ 58, 113, 629, 659, 757
 Станіслав Дзівіш, кардинал 78
 Станіслав Карнковський, архієпископ Гнезненський 113, 591, 629, 665, 765
 Станіслав Сломовський, архієпископ 40, 41
 Стафілус, Фридрих 229, 781
 Стефан I, папа Римський 333, 748, 755, 782
 Стефан I Святий, король Угорщини 245, 781, 787
 Стефан VIII Разван, господар Молдови 114, 122, 637, 639, 735, 779
 Стефан Баторій, король 53, 57, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 95, 102, 497, 781
 Стефан, єпископ 319, 782

Стефан Зизаній (псевдонім) 29
 Стефан Молодший 337, 781
 Стридонський, Єронім 759
 Строев, Павло 144
 Студинський, Кирило 29, 130
 Сувльпцій Север 289, 782
 Сун'єр, Франсиск, о. 52, 157
 Сушко, Олександр 29

Т

Тазбір, Януш 13, 33, 53, 59
 Тарасій, патріярх Константинопольський 96, 297, 365, 405, 407, 409, 491, 761, 767, 783
 Тарновська, Софія 80, 763, 765, 783
 Тарновський, Ян Амор 81, 783
 Тарновський, Ян Кшиштоф 40, 80, 757, 762, 783
 Тарновські 40
 Тенчинський, Анджей 35
 Тенчинський, Ян 35, 36, 37, 39
 Тенчинські 38
 Теодор I, папа Римський 327, 784
 Теофіл Ортолог (псевдонім) 29, 137
 Тертуліян 237, 243, 287, 289, 493, 783
 Тиберій 391
 Тиридат III, цар Великої Вірменії 102, 515, 517, 753
 Тирій 455
 Титов, Володимир 174
 Ткачук, Руслан 164
 Тома Аквінський 303, 784
 Томаззо Морозіні, патріярх Константинопольський 463, 784
 Торкемада, Хуан де 119, 709, 763
 Траян, римський імператор 760
 Турконяк, Рафаїл, о. 79

У

Уваров, Сергій 144
 Уго Етеріяно 283, 699, 785
 Ульрих Аугсбурзький, єпископ 251, 785
 Умберт із Муаєнмут'є, кардинал 455, 785
 Урбан II, папа Римський 309, 699, 785
 Урбан IV, папа Римський 55
 Урсакий Сингдунський, єпископ 299, 683, 785
 Устиянович, Микола, о. 167
 Ушкалов, Леонід 164

Ф

- Фелікс I, папа Римський 691
 Фелікс II, антипапа 275, 299, 683, 755
 Фелікс III, папа Римський 313, 744, 755
 Фелікс V, антипапа 25, 772
 Фелікс, єпископ Емерити-Авґусти 333, 748, 755
 Феодор I, папа Римський 777
 Феодора, імператриця 325, 783
 Феодорит Кирський, єпископ 90, 117, 211, 229, 231, 245, 289, 303, 315, 331, 357, 369, 373, 685, 693, 754, 771, 783, 786
 Феодор Мопсуєтський 325, 754, 771, 786
 Феодор Студит 117, 673, 687, 783
 Феодосій I Великий, імператор Східної Римської імперії 84, 209, 315, 331, 369, 597, 756, 784
 Феодосій II, імператор Східної Римської імперії 84, 209, 311, 778, 784
 Феодосій III, імператор Східної Римської імперії 393, 745, 784
 Феодота 767
 Феофан Рипінський, архієпископ 61
 Феофілакт Болгарський (Охридський), архієпископ 279, 283, 679, 784
 Феофіл Александрійський, патріярх 117, 265, 301, 321, 323, 495, 685, 691
 Феофіл, імператор Східної Римської імперії 409, 695, 747, 784
 Феофіл, патріярх Александрійський 783
 Фердинанд I Габсбург 36
 Ферер, Вінсент 245, 251, 786
 Филип 315, 776
 Філіпик Вардан, імператор Східної Римської імперії 389, 391, 393, 745, 751, 762, 776
 Філіпп Французький, король Франції 755
 Філон Александрійський 255, 776
 Філофей, старець 756
 Флавій Аркадій, імператор Східної Римської імперії 301, 323, 597, 691, 746
 Флавій Євтропій 289, 754
 Флавіян, архієпископ Константинопольський 739, 755
 Флавіян I Антіохійський, архієпископ Антіохійський 331, 693, 756
 Фока, імператор Східної Римської імперії 389, 756, 773
 Формоз, папа Римський 187, 756
 Фортунат, єпископ Карфагену 333, 756
 Фотій, патріярх Константинопольський 85, 91, 96, 98, 118, 211, 313, 315, 329, 331, 409, 411, 413, 415, 417, 419, 421, 425, 427, 429, 695, 697, 743, 747, 756, 760, 768, 772, 773, 776, 779, 787
 Франко, Іван 146, 169
 Франциск Ассізький 251, 723, 749, 756
 Франциск з Паоли 251, 756
 Франциск Ксав'єр 251, 756
 Фридрих I Барбаросса, імператор Священної Римської імперії 459, 461, 743, 756

Х

Халецький, Дмитро 113, 629, 659, 749, 759
 Халкокондил, Лаонік 119, 211, 445, 545, 711, 768
 Хмельницький, Богдан 148
 Ходецький, Отто 39
 Христофор, антипапа 355, 445, 750, 768
 Христофор Філалет (псевдонім) 29, 130, 143
 Хуан II, король Кастилії і Леону 763

Ц

Цвінґлі, Ульрих 233, 253, 787
 Цезар Бароній 139
 Целестин I, папа Римський 84, 209, 295, 303, 315, 325, 335, 517, 613, 691, 693, 719, 749
 Ціховський, Миколай 140

Ш

Шевченко, Віталій 161
 Шевченко, Тарас 142, 167
 Шевченко, Тетяна 165
 Ширинський-Шихматов, Платон 144
 Штаффенберг, Марко 35

Ю

Ювеналій, патріарх Єрусалимський 691, 765
 Юлій I, папа Римський 299, 305, 313, 319, 321, 331, 333, 91, 683, 691, 764
 Юлій III, папа Римський 44
 Юстиніан I Великий, римський імператор 84, 90, 117, 209, 305, 325, 335, 339, 387, 743, 763, 689, 691, 765, 774, 783
 Юстиніан II, імператор Східної Римської імперії 391, 437, 751, 765, 780, 784
 Юстин Мученик 253, 255, 765

Я

Ягайли 205
 Ягайло 24, 47
 Ягеллони 20, 82, 761
 Яковенко, Наталя 28, 165
 Якуб Уханський, архієпископ 36
 Ян Дмитр Соліковський, архієпископ Львівський 58, 113, 629, 659, 781
 Ян із Тищани 40
 Януш I Старий, князь 32
 Януш III, князь 33
 Яременко, Порфирій 154
 Ярослав Володимирович (Мудрий), князь 63
 Ярослав Осмомисл, князь 753
 Яюс, Клавдій 36